

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnistvu prejemam:

celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izboja vsak dan svezor izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Bitka v Karpatih. — 1500 Rusov vjetih. — Nemško brodovje obstreljuje črto Polangen-Libava. — Na vzhodnem bojišču so Nemci vjeli 3000 mož.

BOJI V ZAPADNIH KARPATIH ŠE TRAJAJO. — 1500 RUSOV VJETIH PRI WYSZKOWU.

Dunaj, 25. marca. (Kor. urad.) Uradno razglašajo, dne 25. marca opoldne:

V Karpatih so naše čete odbile na fronti zapadno od gorskega prelaza Uzsok težke ruske napade. Boji še trajajo.

Včerajšnji dan je v nekaterih odsekih potekel mirneje. Vjeli smo znova 1500 sovražnikov.

Pri Wyszokowu se je ponesrečil sovražni napad na naše pozicije, ki smo jih osvojili dne 22. marca. Na ostalih frontah se ni prigodilo ničesar bistvenega.

Na južnem bojišču so se v zadnjem času vršili na Donavi in Savi posamni topovski boji. Splošna situacija je neizpremenjena.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BITKA V ZAPADNIH KARPATIH. — NAŠI USPEHI V BUKOVINI. — RAZRUŠEN MOST PRI OTFLINOWU.

Dunaj, 24. marca. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 24. marca:

V zapadnem karpatskem odseku se je razvila na fronti do gorskega prelaza Uzsok bitka, ki z veliko srditostjo še traja.

Silnejše ruske čete so pričele napad.

Za pozicije na višinah se vrše srđite borbe.

Med Prutom in Dnjestrom se je vnelo v najsevernejšem delu Bukovine več bojov, v katerih smo prepodili sovražnika iz več krajev in ga primorali, da se je umaknil preko meje.

Severno od Črnovic onstran Pruta ležeče vasi, ki so služile sovražniku kot baza za njegove operacije proti mestu, smo očistili od nasprotnika.

V Poljski in v zapadni Galiciji nobene izpremembe. Naša artilerija je včeraj razdelala ruski vojni most, zgrajen pri Otflinowu na dolnem Dunajcu.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ZAVRNJENI RUSKI NAPADI V POLJSKI.

Berolin, 25. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan, 25. marca. Vzhodno bojišče:

Ruske napade, vzhodno in jugovzhodno od Avgustowa, kakor tudi pri Jednorozcu, severo - vzhodno od Przaszysza, smo odbili.

Vrhovno armadno vodstvo.

SODELOVANJE NEMŠKEGA BRODOVJA PRI MEMELU.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 24. marca.

Vzhodno bojišče.

Naše, severno od Memela na nasledovanju se nahajajoče čete, so pri Polangenu vjele 500 Rusov, vplenile 3 topove in 3 strojne puške ter od-

vzele sovražniku mnogo oropane živine, konj in drugega blaga.

Pri Lunszargenu, jugozapadno od Tauruggena, in severovzhodno od Mariampola smo odbili ruske napade s težkimi izgubami za sovražnika.

Severnozapadno od Ostrotenke se je ponesrečilo več ruskih napadov. Tu smo vjeli 20 častnikov in 2500 mož ter vplenili 5 strojnih pušk. Tudi vzhodno od Plocka se je izjavilo več sovražnih navalov.

Nemška armada izraža srčno zahvalo hrabri posadki v Przemyslu, ki jo je po štirih, žrtev polnih mesecih obrambe mogel ustrahovati samo glad.

Vrhovno armadno vodstvo.

NEMCI ZASLEDUJEJO RUSE PRI POLANGENU IN SO PRI OSTROLENKI VJELI 2500 MOŽ.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.) Uradno. V bojih severno od Memela so z morja podpirale operacije tudi naše pomorske sile. Pri tem je dne 23. marca obstreljevalo naše brodovje vas in grad Polangen ter tekom dne naperilo svojo ogenj na cesto Polangen Libava.

Namestnik načelnika admiralkega štaba pl. Behnke.

ZADNJI DNEVI PRZEMYSLA.

O dogodkih zadnjih dni pred predajo trdnjave, poročajo še te - le podrobnosti:

Zdravstveno stanje v trdnjavi je bilo ves čas obleganja prav dobro, zlasti je bilo prav malo bolnih. Zadnje dni pa se je slika naenkrat izpremenila. Vojakom so bila živila odmerjena v mnogo manjši meri, vsled česar je začelo mnogo vojakov bolehati, zlasti ker so morali poleg tega še opravljati naporno službo. Zadnje dni je bila bolna že polovica posadke ter ni mogla več vršiti svoje službe.

Na večer pred zadnjim izpadom so hoteli moštvo še enkrat nasititi, da bi prihodnji dan lažje vztrajali v boju. Zato so razdelili iz ostankov živin na vsakega moža po 2 konzervi. Bodisi, da so vojaki, ki so bili že tako dolgo stradali, prehladno jedli, bodisi, da jim je škodovala nevajena

hrana, dejstvo je, da jih je prav mnogo zbolelo, nekateri pa so celo umrli.

Izpad dne 19. marca je pokazal popolno onemoglost moštva; s težavo so oddelki korakali, par kilometrov daleč so hodili oddelki več ur. Ko so se morali naši po tem izpadu umakniti, so jih Rusi napadli s treh strani. Svoj protinapad so izvršili Rusi z največjo silo. Čez dan so se vršili silni artiljerijski boji, ponoči je napadala pehota, vendar so naši te napade junaško odbili. Bil je to tragično veličasten, nepozaben prizor zadnjega odpora slovite trdnjave.

Bilo je v noči od nedelje na ponedeljek, Rusi so z vso silo napadali in povsod je divjal boj, zrak se je tresel vsled grmenja topov. Prebivalstvo iz Przemysla je bilo zbrano na Tatarskem griču, razgledni točki, prav blizu Przemysla, ter sledilo silni odločilni bitki. Naenkrat ob 4. zjutraj se je dvignil silen plamen pod nebo in zagrmelo je, da bi človek oglušil. Zemlja se je stresla, kakor ob najhujšem potresu. Ruska pehota je z grozo prenehala z napadom in se umaknila. In fort za fortom je zletel v zrak in se zrušil v razvaline. Prostovoljni pogin izstradane trdnjave, zadnji čin junaške posadke, prizor brez primere! Vse, kar je služilo v vojne svrhe, je bilo razdejano ali zažgano; fort, vojaška skladišča, mostovi, poljska železnica, postaja za brezžični brzojav. Trdnjavski topovi so se razleteli, tudi ogromni možnarji, ki so dobili razstrelivo in ki so jih zamašili z vrečami peska. Razbite topovske cevi je neslo na kilometer daleč. Moštvo je končalo delo uničenja. Razbilo je puške. Trdnjava je izginila.

To se je zgodilo v ponedeljek od 4. do 6. zjutraj. Na letališču sta stali pripravljeni še dve letali. Rusi, ki so polagoma spoznali pomen teh silnih eksplozij, so začeli streljati proti letališču. Velikanski oblak granat in šrapnelov je zakril ves prostor, vendar sta se naenkrat dvignili obe letali nad ta oblak. Eno letalo je odplulo proti Karpatom, drugo se je obrnilo proti zahodu in se je tudi srečno spustilo na tla. Letalci poročajo vsi pretreseni o tragično veličastnem prizoru pogina trdnjave. Rusi so bili ustavili streljanje, samo topovi so še grmeli. Ruska infanterija ni več napa-

dala. Predno se je vse to zgodilo in predno je poveljnik poslal Rusom parlamenterja, je zbral posadko ter ji razložil, kaj se bo zgodilo in kak pomen ima to. Marsikateri vojak se je jokal.

Zivil v trdnjavi ni bilo več, razen mesa zadnjih konj in oves za konje, ki so ga zadnje dni zmelci za moštvo. Zadnje nedeljo pred predajo, ko že ni bilo več niti žita, niti riža, ne krompirja in konserv, so prinesli trdnjavskemu poveljniku, generalu Kusmaneku, pečenega goloba pismo - so, on ga je pa poslal v bolnišnico nekemu težko bolnemu.

Letalska pošta iz Przemysla je zahtevala, kakor je sedaj znano, 12 letal in 14 letalcev, od katerih so nekateri ranjeni in vjeti. Važne papirje so letalci spravili na varno.

O izidu pogajanj med trdnjavskim poveljnikom Kusmanekom in voditeljem oblegovalnih čet do 24. marca, še ni bilo uradnih poročil.

Ruska poročila o zavzetju Przemysla

Uradno rusko poročilo o kapitulaciji Przemysla je zelo lakonično ter se glasi:

Dne 22. marca so naše čete zavzele trdnjavo Przemysl. V glavnem stanu vrhovnega poveljnika se je vršila v navzočnosti carja, velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča in vsega generalnega štaba zahvalna božja služba s tedeumom.

O zadnjih dnevih trdnjave poročajo iz Petrograda, da so naši izstrelili vsak dan najmanj 20.000 granat proti Rusom. To je bilo zadnje delo posadke in konec njihove ofenzive. Zadnje dni so Rusi baje vsak dan prodirali po en do dva kilometra. — Drugo petrogradsko poročilo pravi, da so imeli Rusi zadnji čas obleganja manj kakor 100 mož mrtvih in ranjenih na dan. Iz trdnjave so streljali zlasti proti severu in jugu, dočim je posadka izpadala proti vzhodu. Do 24. marca je baje prispelo v Lvov 6000 vjetnikov iz Przemysla.

Razne podrobnosti o Przemyslu in njega zavzetju.

Iz Rotterdamu poročajo preko Londona iz Petrograda po poročilih z bojišča, da so imeli Rusi pred Prze-

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dajle.)

XVIII.

Klara bi ne bila mogla zaspati, ne da si olajša srca jeze in ogorčenosti, ki sta jo prevzela, ko je zagledala svojo sestrično ob markijevi roki. Kakor hitro je mogla izginiti, je hitela k njej, jo obsula z očitani in jo dolžila potuhnenosti, hinavščine in vseh drugih slabih lastnosti. Misel, da je prišla v Evropo, da čuva Annie, da pa od vsega tega, kar se je godilo, ni opazila ničesar, jo je še posebno razjarila. Užaljena v svoji nečimernosti je bila uprav ostudna.

Gospodična Villars je ohranila čudovito hladno kri, dokler se je njena sestričina bavila samo ž njo. Kakor hitro pa je napadla markija in izražala dvome o njegovi nesebičnosti, ji je ukazala, naj molči in rekla polna resnobe:

— Enkrat za vselej, ničesar nočem slišati niti o svojem bogastvu, niti o ubožstvu gospoda d' Anguilhon. Prepričana sem, da je njegova ljubezen nesebična in sicer zato, ker mi je to sam zatrdil. Če me je prevaril, tem

slabše zanj. Moj zaročenec je; vse, kar porečeš proti njemu, me užali do srca.

Klara je svoji sestrični bridko očitala, da zapušča svoje prijatelje, svojo domovino. Annie ji je odvrnila, da je Pariz le sedem dni oddaljen od New Yorka. Gospodična May je zmajala z rameni:

— Sedem dni od New Yorka! je ponavljala. Ko boš poročena s Francozom, nastane iz njih ravno toliko let. Zapomni si, kar sem ti rekla. Ne bode ti mogoče zakleniti palače in zapustiti gradu, da obiščeš svoje. Tvoja dužabna pozicija ti naloži tišo dolžnost, ki te zadrže kakor sužnj.

Annie je udarila v smeh. Zagotavljala je Klari, da ga ni moža in ne stvari, ki bi jo mogla zasužnjiti in ji obljubila, da se za vsako ceno udeleži njene poroke. Slednjič se je trudila predstaviti ji zadevo od lepe strani, ali devotka ni hotela ničesar slišati.

Tedaj je nenadoma vstopila gospa Villars. Gospodična May, še vedno razljučena, ji je novico vrgla naravnost v obraz. Uboga žena je kar okamenela. Njena hči, zaročena z gospodom d' Anguilhon! Prešlo je nekaj minut, da je stvar prav razumela in se zavedla, da ne gre za šalo. Ko se je iznenadenje nekoliko poleglo, je Annie takoj očitala njeno prikritost, ki jo je bolj užalila kakor vse drugo.

— Kako si mi mogla prikrivati, kar se je godilo med teboj in markijem? jo je vprašala s tako strogim glasom kakor še nikdar.

Živahno ji je odgovorila devotka:

— Ali, prosim te, mama, vsaj se ni nič zgodilo! Pred nocojšnjim večerom mi ni nikdar govoril o ljubezni in ženitvi. Občevala sva kakor prijatelja in niti flirtala nisva drug z drugim. Kar se pa tiče mojih čutil do njega, so bila sprva preveč nedoločna, pozneje pa prevzvišena, da bi bila mogla o njih govoriti.

Gospa Villars si je bila gotova, da mora Annie biti silno zaljubljena v markija, da se je pod temi okolnostmi odločila, poročiti ga. Ni se sicer hotela ustavljati tej ljubezni in privedi Annie nazaj k razsodnosti, občutiti pa ji je dala svojo skrb in nevoljo; končno je izjavila, da v poroko ne privoli prej, dokler se natančno ne pouči o osebi gospoda d' Anguilhon.

Gospa de Keradieu je tedaj zaslislala govorico v Annini sobi in radovedna, kaj se godi, hitela k njej. Iznenadena in prestrašena po potrtih obrazih gospe Villars in njene nečakinje, je obstala na pragu. Mislija je, da se je prigodila kaka nesreča. Tedaj je stopila Annie k njej, jo objela in ji na uho zašepetala svojo zaroko z gospodom d' Anguilhon. Baronica je od veselja vzkliknila; pristrčno je objela devotko in ji z gorkimi, na-

ravnost iz srca prihajajočimi besedami izrekla svoje čestitke.

— Daleč bi morala iti, je pristavila, da sreča moža, ki se more meriti z markijem.

— Treba bi ji bilo edino-le ostati v Ameriki, je suhoparno odvrnila Klara.

— Nisem tvojeja mnenja.

— Ah, da, že vem . . . rasa, ime, je nadaljevala gospodična May zaničljivo, same nepotrebne in sreči celo škodljive stvari.

— Stvari, ki, bodi uverjena, mnogo štejejo med prijetnostimi našega življenja. Bodite pomirjeni, gospa Villars, je dela Antoinetta de Keradieu. Jacques je gentleman skozi in skozi. Moj mož vam da o njegovi rodbini in njem pojasnila, ki vas popolnoma zadovolje.

Baronica se je na vso moč trudila sprijazniti Annino mater in sestrično s to ženitvijo; čutila pa je, da je njuna nevolja še presilna in da je bolje, da prepusti vse času in razmišljanju. Navzlic temu so se Amerikance ločile prav prijateljski. Gospa Villars je obljubila, da se noče protiviti sklepu svoje hčere, če ga opravičijo dobre vesti. Klara pa je dala besedo, da se hoče nasproti markiju vesti vljudno in dostojno. Več Annie pravzaprav ni mogla zahtevati.

XIX.

Prva Jacquesova misel je bila, da pohiti k vojvodinji. Poslovil se je od gospe Villars, kakor hitro je Annie odšla in se veselja prekipevala srca napotil v Petit-Port.

Kristijana je vedela, da dan ne poteče, ne da se je odločila markijeva usoda. Uganila je, da si izbere ta večer, da Annie razkrije svojo ljubezen in da ji pride nemudoma poročat o svojem uspehu.

Že od prejšnjega večera jo je mučil bolesten nemir, neka boječnost jo je težila. Hodila je tri ure zapored in poskusila vse, da se znebi misli na Jacquesa in gospodično Villars, a ni se ji posrečilo. Po obedu je prigovarjala Guyu de Nozay in Ludoviku de Challans, naj gresta k gospe Villars, sama pa se je v družbi svojega strica in doktorja Moreau sprehajala po verandi. Ko ji je lakaj naznanil prihod markija d' Anguilhon, je vstopila v salon, obstala za trenutek, da od daleč spozna izraz njegovega lica, nato je stopila tik pred njega, mu podala roko in rekla:

— Izgledate kakor zmagovalec.

— Samo kakor srečen človek.

Vojvodinja je imela občutek, kakor da jo je nekdo močno udaril in ranil. Trepalnice so se ji zganele in za trenotek se ji je obraz bolešno izpremenil.

— Ah! . . .

(Dajle prihodnjé.)

myslom baje samo 100.000 mož. dočim je štela posadka v trdnjavi 25 tisoč mož.

Listi v Christianiji poročajo iz Petrograda: Po kapitulaciji Przemysla so izkazali Rusi poveljniku, generalu infanterije Kusmaneku in njegovim častnikom, vse časti. Ruski častniki so občudovali hrabrost poveljnika. General Kusmanek je hotel oddati svojo sabljo, odgovorili pa so mu: Gospod general, pol leta ste se upirali naši premoči, Rusija želi, da obdržite svoj meč. Vedno ste bili hraber in viteški sovražnik.

Major Morath o padcu Przemysla.

»Berliner Tageblatt« prinaša iz pod peresa majorja Moratha, ki se mudi sedaj na Dunaju, o vzrokih padca Przemysla ta - le razmišljanja:

Dunaj je stal v ponedeljek zvečer, ko je dospela vest o padcu trdnjave v prestolico, precej vidno pod vtiskom te novice. V vseh razgovorih se je zrcalila resnost položaja. Ni pa manjkalo izrazov odločnosti za bodočnost. Povsod na potu skozi Češko in Moravsko sem videl znake volje do vztrajanja. Transporti mladih čet, izborna opremljeni, veselo prepevajoč, vežbajoči oddeleki, vse to niso znaki propadajoče slabotnosti. Težko trpi Avstro - Ogrska pod pritiskom ruskega kolosa, ni pa še izgubila vse svoje moči. Bivši avstrijski vojni minister baron Schönaich se je izrazil včeraj o sedanjem vojnem položaju tako - le: Vse je odvisno sedaj od velike bitke v Karpatih. Članek majorja Moratha se konča z besedami: Upam, da bom mogel med svojo navzočnostjo na avstro-ogrske bojišče, kmalu poročati kaj ugodnega.

Listi o padcu Przemysla.

»Neue Züricher Zeitung« piše k padcu Przemysla: Przemysl je izpolnil svojo nalogo kot trdnjava tako dobro, kakor je bilo sploh mogoče. Dvakrat je dala trdnjava lastni vojski oporišče, da se je zbrala in svoje zveze v zaledju uredila, dvakrat je prisilila sovražnika, da je položil močne čete pred njene okope in da je zbral močne rezerve. S tem je trdnjava dolgo priklenila mnogo sovražnih čet ter onemogočila njih uporabo drugod. Več od trdnjave ni mogoče zahtevati. Da je morala končno vsled lakote pasti, je tragika njene usode. Hrabri posadki in njenemu energičnemu poveljniku noben pravi vojak ne bo odrekal priznanja.

Podobno se izražajo drugi listi. »Tribuna« pravi, da je Przemysl dokaz, da trdnjave še niso izgubile svojega pomena, če imajo hrabro in vztrajno posadko in energičnega poveljnika.

BITKA V KARPATIH.

Ali so silni ruski napadi na črti pri Koniceni do prelaza Uzsoj v zvezi s padcem Przemysla se seveda še ne da vedeti. Znano je namreč, da je imel sovražnik med Karpati in Przemyslom velike rezerve, da jih postavi, če treba, v boj pred Przemyslom, ali pa v boj v Karpatih.

Bitki v zahodnem in centralnem delu Karpatov je pripisovati že z ozirom na silne ruske čete veliko važnost. Zdi se, da v tem delu sedaj Rusi napadajo in bodo boji trajali gotovo dalj časa, predno bo padla odločitev.

»Pesti Hirlap« poroča: Ob celi fronti v Karpatih so velike ruske čete zopet pričele prodirati, z namenom, prodreti naše pozicije. Divizija Čerkezov, ki ima najboljše strelce, je s silnim junaštvom naskočila neko višino, ki jo je branil debrečinski honvedski polk. Ruske izgube so zelo velike. Ko je napočila noč, so bili vsi strelski jarki, za katere je šlo, v naših rokah. Mrtvi Rusi leže po dva metra visoko pred žičnimi ovirami.

»Dunajski« »Morgen« javlja iz vojnega poročevalskega stana: V Karpatih se je razvila bitka, kakor se zdi, najsilnejša, odkar se je začela vojna.

Rusi so vrgli na fronto vse svoje razpoložljive čete ter ponavljajo neprestano napade. Boji so dosegli svoj višek pri Dukli, Uzsoju in Lupkovi. Kako dolgo bo trajal ta boj in kakšen izid bo imel, sedaj še ni mogoče presoditi.

»Lokalanzeiger« piše: Med občinstvom razširjeno mnenje, da je vsled padca Przemysla nadaljevanje boja v Karpatih nepotrebno, je že izpodbito, ker se silna bitka z neomajano močjo nadaljuje. Reči je, da padec trdnjave sploh ničesar ni mogel izpremeniti na bojišču. Ruske armade v Karpatih in ob Dnjestrju bodo nadaljevale svoje napade, da prodor pozicije proti jugu, dočim se bosta zaveznika z isto odločnostjo trudila potisniti sovražnika proti severu in vzhodu. Cilji ostanejo torej kljub padcu Przemysla za obe strani isti.

BOJI PRI ČRNOVICAH.

Na skrajnem vzhodnem krilu so bile močne ruske čete, severno od Črnovic, ki so bile vdrlje med Prutom in Dnjestrjem, po večdnevem ljutem boju zopet pogane preko meje, pri čemer je imel sovražnik velike izgube. V operacijah pomeni ta uspeh varstvo vzhodnega krila one avstro - ogrske vojske skupine, ki stoji v pokrajini, severno od črte Kolomea - Nadworna.

IZ GALICIJE IN JUŽNE POLJSKE.

»Nowa Reforma« poroča in za njo tudi nemški listi, med njimi »Tagepost«: Glasom odredbe trgovskega ministrstva so privatne hrbojavke za Galicijo ustavljene. — Krakovska notarska zbornica je zopet pričela poslovati. — Trdnjavsko poveljništvo v Krakovu je dne 23. marca odredilo, da morajo imeti vsi moški od 18. do 42. leta vedno kako vojaško listino pri sebi; kdor se ne more izkazati s tako listino, tega bodo prijeli in zaprli. — V poljedelske svrhe je dospelo v Krakov že prvih 140 konj; v kratkem pričakujejo še transport 480 konj. — Za vzdržanje konjereje bo dala vojaška oblast na razpolago 60 žrebecov.

Iz Miechowa na južnem Poljskem poroča »Nowa Reforma«: Od Rusov razdrti predor je zopet popolnoma popravljen, tako da vozijo vlaki do Miechowa. Iz razpoložljivega prebivalstva je razvidno, da se čuti pod avstrijsko upravo srečno. Oblasti skrbijo za blagor prebivalcev: živila, živina, šole, javna varnost, odredbe proti brezdelju, finančni zavodi, sanitarne odredbe. Z ozirom na bližnje bojišče ob Nidi, živi Miechow neposredno pod vtiskom vojne: čete korakajo skozi mesto v fronto; ozkotirna železnica vozi do bojišča. Zdi pa zdaj je slišati salve, navažno pa le grmenje topov. V gotovih presledkih se vojski menjavajo. Preskrba z živili je izborna, dolgi strelski jarki so dobro opremljeni.

Sochaczew.

»Nord. Allg. Ztg.« prinaša o položaju ob Bzuri od svojega poročevalca to-le poročilo: O silnih bojih so uradna poročila opetovano govorila. Novo pa je, da so bili Rusi prišli zapustiti mesto Sochaczew ter da so morla poklali tamošnje žide. Glasom zanesljivih virov je mesto od topov po večini razbito, tako da ga ni več spoznati. Nemci stoje v svojih utrjenih pozicijah ob Bzuri morda en kilometer pred mestom, dočim so se Rusi umaknili v vzhodni smeri na cesti v Blonie. Kakih 7 km, za mestom so se ustavili v rovih pozicijah. Mesto samo je po zatrdilih židovskih prebivalcev, ki so prišli v Gombin, polno mrtvih, ki leže ponekod v kupih. Baje so to sami židje, ki so jih Rusi pomorili. V mestu samem baje sedaj ni več žive duše. Smrad mrličev je neznosen.

Vzhodna Prusija.

Königsberg (Prusko), 25. marca. (Kor. urad.) Poročilo Wolfovega urada. — Sporazumno z najvišjim poveljnikom na vzhodu, je državni glavar pruske province kot državni komisar za begunstvo, dal vzhodnjepruskim beguncem dovoljenje, da se smejo zopet naseliti v okrožjih Lötzen, Darkehmen, Angerburg in Gumbinnen; pač pa se je moralo okrožje Memel z ozirom na vojne dogodke zadnjih dni iz tega ozemlja začasnó izpustiti. Na ta način imajo begunci dovoljenje, vrniti se v celo ozemlje vzhodnje - pruske province, izvzemši obmeina okrožja Neidenburg, Ortelsburg, Johannisburg, Lyck, Olecko, Goldap, Stallupönen, Pillkallen in Memel, nadalje severno od Memla ležeči del okrožja Tilsit, vzhodni del okrožja Ragnit, ki ga omejuje črta, ki gre čez Nanjenigken med Szerszoppe in Incer. V teh ozemljih je dovoljeno se vrniti le okrožnim, državnim in občinskim uradnikom, župnikom in učiteljem za njihovo osebo, torej brez rodbine, in pa onim osebami, ki imajo pismo, na njihovo ime se glasečo izkaznico svojega domovinskega okrožja, s katero se pozivajo in pooblašajo, da se naj vrnejo.

Rusi v Memlu.

O vpadu Rusov v Memel poročajo petrogradski listi: Ruske čete so 18. t. m. prekoračile mejo pri Gordzije ter so korakale proti Memlu. Mesto je bilo zasedeno od dveh črnovojniških polkov, ki sta se silno ustavljala našim četam. Ob 8. zvečer so dospeli predstraže v mesto. Kmalu nato so sledile čete. V mestu je vladala silna panika. Glavne ceste so bile zaprte z barikadami. Iz mnogo oken v mestu so streljali na čete. Nato je naša artiljerija nekaj časa streljala na mesto. Mnogo prebi-

valcev je bežalo proti Königsbergu. Ko smo drugi dan izvedeli, da se bližajo nemški ojačenja, so se naše čete zopet umaknile iz mesta.

Princ Joachim v Memlu.

Berolin, 25. marca. (Kor. urad.) Kakor poroča »Lokalanzeiger«, je princ Joachim po naročilu generalfeldmaršala pl. Hindenburga ogledal v torek Memel. Pri tej priliki je imel nagovor, v katerem je izjavil, da ni v celi nemški domovini nikogar, ki bi ne bil ogorčen vsled malovrednih činov, ki so storili mestu. Mi ne bomo, je rekel princ, prej mirovali, dokler ne bo sovražnik zadostno kaznovan. Spričo žalostnih vtiskov in z ozirom na zgodovino mesta Vas prosim, da zaključite z menoj: Njegovo Veličanstvo kralj pruski hura! hura! hura! Kakor je list nadalje izvedel, je feldmaršal Hindenburg razen guberniji Suvalki naložil tudi ostalim delom zasedenega ruskega ozemlja kontribucije kot kazni za ruski vlom v Memel, med drugimi mestu Lodz pol milijona.

Rusko brodogradništvo.

London, 24. marca. (Kor. urad.) Mornariški poročevalec lista »Times« piše: Jeseni je nemško brodogradništvo v Vzhodnem morju zabranilo, da bi bili poslani Rusi ekspedicijo preko Vzhodnega morja ali pa da bi bilo moglo rusko brodogradništvo sodelovati pri prodiranju ruskih čet v Vzhodni Prusiji. Med zimo je držal led rusko brodogradništvo v pristaniščih. Nemčija je mogla skoraj vse svoje ladje pritegniti v ojačenje svojega brodogradništva v Severnem morju. Sedaj pa se bo položaj najbrže izpremenil. Rusko vojni brodogradništvo se je močno povečalo in se bo čutilo najbrže dovolj močno, da preide v ofenzivo ali pa da vsaj stopijo torpedovke v akcijo. Rusija ima mnogo rušilcev in podmorskih čolnov, katerih posadke so se mnogo učile.

Francoski general Pau.

Iz Petrograda poročajo: Francoski vojaški delegat general Pau se je iz fronte zopet vrnil v Varšavo. Od tu bo nadaljeval svoje potovanje nazaj v Francijo.

ARTILJERIJSKI BOJI NA FRANCOSKEM BOJIŠČU.

Berolin, 25. marca. (Kor. urad.) Wolfov urad poroča: Veliki glavni stan. 25. marca. Zapadno bojišče. Ako izvzamemo neznatne spopade na višinah ob reki Mas, jugovzhodno od Verduna, in na Hartmannswillerkopfu, ki še trajajo, so se vršili samo artiljerijski boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

PONESREČENI FRANCOSKI NAPADI NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.) Wolfov biro javlja: Veliki glavni stan. 24. marca. Zapadno bojišče. V Champagni so se vršili samo artiljerijski boji. V gozdu Preire, severozapadno od Ponta Moussona smo zavrnili sovražnika, ki je nam skušal odvzeti našo pridobitev na ozemlju.

Ponovni sovražni napadi severno-vzhodno od Badonvillera in na Reichsackerkopfu so se razšli v našem ognju. Na Hartmannswillerkopfu se ta čas zopet vrše boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

S FRANCOSKEGA BOJIŠČA.

Iz Bethenivilla poročajo, da si je ogledal saški kralj bojišče pri St. Privat z dne 18. avgusta 1870. Ter nato obiskal saške čete ter voh častnikov, podčastnikov in mož odlikoval. Ponej je kralj obiskal cesarja v glavnem stanu.

Iz Romanshorna poročajo: Dne 23. t. m. ob 8. zvečer je priletel neki letalec nad Romanshoru. Dobro je bilo slišati motor. Letalo je imelo najbrž tudi reflektor, videti je bilo namreč, kako je letalec razsvetljeval oblake in površje jezera. Letalo je odplulo proti vzhodu preko jezera. Najbrže gre za letalo, ki je bilo namenjeno v Friedrichshafen. Na vsem nemškem obrežju jezera so pogasili vse luči.

Bavarski prestolonaslednik Ruprecht je izdal na svojo armado to-le dnevno povelje: Vojski! S 43 bataljoni proti 3 nemškim bataljonem se je posrečilo sovražniku vzeti majhen del naših pozicij po junaškem odporu posadke. Zopetna osvojitve se je ponesrečila. Toda vaš napad je podletnost sovražnika zlomil. Dva sovražna armadna zbora se nista upala prodreti preko zasedene vasi, katere posest je podrejenega pomena.

Bitka pri Neuve Chappell.

London, 24. marca. (Kor. urad.) Po zadnjem izkazu vojnega urada so se izgube na častnikih v bojih pri Neuve Chappelle zvišale na 748.

London, 23. marca. (Kor. urad.) Angleški sezname izgub izkazujejo za 16., 17. in 20. marca sledeče izgube na častnikih: 72 častnikov je padlo, eden je umrl, vsled nezgode je izgubil življenje eden, 119 častnikov je ranjenih, pet pa jih pogrešajo.

Prvi angleški milijon in osvoboditev Belgije.

Glasom poročil, ki jih je poslala belgijska vlada svojim zaupnikom v Bruslju, je baje doseglo angleško novičarstvo sedaj prvi milijon vojakov, od katerega pa je doslej samo 500.000 izvežbanih, tako da jih je mogoče poslati na zapadno bojišče. Večji angleški transporti pa bodo baje mogoči šele sredi aprila ali celo šele koncem aprila, ker je treba prej očistiti Kanal nemških podmorskih čolnov. Ker pa je transport enega milijona vojakov zelo dolgotrajno delo, ni računati na močno ofenzivo za osvoboditev Belgije pred julijem. Ta nova zakasnitev vzbuja v belgijskih narodnih krogih nezadovoljnost.

Transport angleških čet.

London, 25. marca. (Kor. urad.) Vsled odredbe vojnega ministrstva je pasajirski promet na angleških železnicah z ozirom na vojaške transporte začasnó ustavljen. Ustavili bodo tudi običajni izletni promet v Veliki noči, ker se bo v tem času zelo mnogo zahtevalo od železnic.

Anglija je izdala že nad 10 milijard.

Iz Curiha poročajo: Do 19. t. m. so angleški vojni izdatki prekoračili vsoto desetih milijard frankov.

»ZEPPELINI« NAD PARIZOM.

Neki višji častnik pariških utrdb izjavlja v »Journalu«, da ni resnično, da bi ne bili pri napadu »Zeppelinov« pripravljene letalci utrjenega taborišča. Kakor hitro je prišlo do alarmov, so bili letalci pripravljeni, a pariški gubernator je odredil, da se smejo zaradi obstreljevanja »Zeppelinov« s topovi, dvigniti šele pozneje. Letalci so se mogli dvigniti šele ob 3. uri 2 minut, vrnili pa so se ob 5. uri.

»Echo de Paris« poroča, da sta se zbrali v ponedeljek zvečer pri Parizu dve skupini »Zeppelinov«, ki sta v velikem kolobarju okroževali Pariz, a se niso upali čez utrjeno taborišče. »Petit Parisien« pravi, da so videli »Zeppeline« tudi nad Preset sur Oise, to je 48 km od Pariza.

Po poročilu turinske »Stampe« iz Lyonsa so »Zeppeline« pri svojem sobotnem obisku Pariza pluli nad predmestji Nenilly. Le Vallois in Courbevoie in so vrgli na mesto, kakor se je sedaj dognalo, 45 bomb. V Nenillyju je bilo šest, v Le Valloisu enajst in v Courbevoije štiri hiš poškodovanih, deloma so tudi pogorele. V Courbevoijeju so bombe poškodovale razen tega tudi tri javna poslopja. Kakor izve »Stampa«, je število žrtev mnogo večje, kakor so to priznala uradna poročila. V Courbevoijeju je bilo ubitih šest oseb, ranjenih pa 21, med temi 16 težko.

Pariz, 23. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Včeraj zvečer so javili, da se je nad kraji Tracyle - Val, Creil in Villers - Cotterets pojavil neki nemški zrakoplov, a ni priplul nad Pariz. Ob 11. uri 40 minut je bil konec alarma in so takoj spravili razsvetljavo zopet v red.

Boj v zraku.

Vlissingen, 24. marca. (Kor. ur.) Danes zjutraj se je pojavil nad mestom v veliki višini neki letalec, ki mu je sledil neki drugi letalec na dvokrovniku. Oba letaca sta kmalu izginila.

Bergen op Zoom, 24. marca. (Kor. urad.) Danes se je tu vršil v zraku boj med nekim nemškim letalcem in nekim angleškim dvokrovnikom. Dvokrovnik se je moral spustiti na tla. Letalca so internirali. Nemški letalec je odplul v zahodni smeri.

POROČILO POSADKE S KRIŽARKE »DRESDEN«.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.) Uradno. Kapitan Nj. Vel. ladje »Dresden«, ki je prispel s posadko na krovu čilenske križarke v Valparaiso, javlja službeno naslednje: Dne 14. marca dopoldne je bila križarka »Dresden« zasidrana v zalivu Cumberland na otoku Juan Fernandez. Tu so ladjo napadle angleške križarke »Kent« in »Glasgow« ter pomožna križarka »Orama«. Angleške ladje so izvršile napad iz smeri, kjer je mogla »Dresden« rabiti

samo svoje stranske topove. »Dresden« je reagirala na ogenj tako dolgo, dokler niso postali neuporabni vsi uporabljivi topovi in vse municijske zaloge. Da bi preprečili, da bi ladja prišla v sovražnikove roke, smo vse pripravili, da jo potopimo. Istočasno smo poslali na križarko »Glasgow« parlamenterja, ki je opozoril na to, da se ladja nahaja v nevtralnih vodah. Ker je »Glasgow« kljub temu opozorilu hotela nadaljevati napad, smo križarko »Dresden« razstrelili in jo ob 1/4 na 11. dopoldne potopili ob trikratnem »Hura!« - klicem na Njegovo Veličanstvo cesarja.

S tem je izvršeno angleško poročilo, kakor da ti bila križarka »Dresden« z razvitjem bele zastave kapitulirala.

Namestnik načelnika admiralskega štaba pl. Behnke.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI.

Iz Amsterdamu poročajo: Holandski ribiški parnik »Ymuiden« poroča o svoji vožnji ob južni obali Anglije, da so ga v Kanalu ustavili štirje nemški podmorski čolni, ki očitno preže v Kanalu. — V Hagesundu pri Norvegiji je srečal norveški parnik »Recto« pred par dnevi neki nemški podmorski čoln, ki se je nenadoma pojavil pred parnikom, a ko se je prepričal, da je parnik last nevtralnega države, zopet izginil. Ta podmorski čoln je kakor dve uri popreje potopil neko angleško trgovsko ladjo. — Neki očitavec holandskega parnika »Batavia IV.«, ki ga je ustavil neki nemški podmorski čoln, poroča, da je bil priča, ko je nemški podmorski čoln napadel parnik »Leeuwarden«. Iz »Leeuwardena« so najprvo streljali na podmorski čoln, nakar je ta napadel parnik.

Berolinski jutranji listi poročajo, da so nemški podmorski čolni od zadnje nedelje naprej zopet torpedirali in potopili nadaljne štiri angleške parnike.

Iz Kodanja poročajo: Kakor poročajo listi, je v zadnjem tednu ustavilo šest skandinavskih paroplovov celoten promet z Anglijo in Francijo zaradi nevarnosti pred nemškimi podmorskimi čolni.

Kodani, 25. marca. (Kor. urad.) »Politiken« poroča iz Bergena: Nemški podmorski čoln »U 29« je severno od kanalskega otoka Casquets Rocks ustavil norveški parnik »Botnia« in ga pozval, naj sprejme na krov 28 mož broječo posadko torpediranega angleškega parnika »Adenwen« iz Cardiffa. To se je tudi zgodilo. Norveški parnik je rešeno moštvo prepeljal v Brixham.

London, 24. marca. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Fecampa z 22. t. m.: Kakor se poroča, je bila ladja »Jacques Cocur« na potu iz Nove Fundlandije 14. t. m. 85 milj od Lizarde od nekega nemškega podmorskega čolna, ki je potopil že pet angleških ladij, ustavljena in ta je naprosil parnik, naj sprejme posadko neke potopljene angleške ladje na krov. Francoski kapitan je moštvo sprejel in je dobil dovoljenje, da se odpelje naprej. Kapitan je oddal pozneje angleško moštvo nekemu angleškemu parniku.

Letalec proti ladji.

London, 24. marca. (Kor. urad.) »Lloyd« poroča: Parnik »Pandion« iz Southamptona, na poti iz Rotterdamu, poroča, da ga je 21. t. m. ob pol 12. dopoldne kakih 12 milj od svetilnika North Hinder napadel nek sovražni letalec, ki je vrgel bombo proti ladji. K sreči je padla bomba zraven ladje v morje. »Pandion« je oddal več strelcev z ognjenimi puščicami in signale za pomoč, nakar je sovran letalec odplul v vzhodni smeri. Po preteku kakih pol ure pa se je vrnil in vrgel proti ladji šest bomb, ki pa je niso zadele. Nato je letalec odstranil v vzhodni smeri.

Blockada Zeebrügge.

Iz Hamburga poročajo: Nemški podmorski čolni so ustavili nizozemska parnika »Zaanstroom« in »Batavia« ter ju prepeljali v Zeebrügge. Na obeh parnikih je bilo več belgijskih vojakov v civilu, ki so ušli iz nizozemskega vjetniškega tabora ter hoteli preko Anglije nazaj v fronto. Na nemški strani so izvedeli za ta namen in nemški podmorski čolni so pred nizozemskimi vodami prežali. Oba parnika sta imela razen vojakov še velike množine za Anglijo namenjenih živil na krovu, tako 300.000 jajc, 400.000 kg sira in 6000 kilogramov gnjati. Ker so bila ta živila od Anglije že plačana, nimajo nizozemske tvrdke nobene škode. »Batavia« je odplula včeraj brez živil v London.

Frankobrod o. M., 24. marca. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Amsterdamu: »Tijds« poroča, da križarijo angleške bojne ladije

od večeraj zjutraj pred pristaniščem Zeebrügge. Najbrže gre tu za blokado pristanišča Zeebrügge, kot odgovor na zajetje nizozemskih ladij, ki so bile namenjene na Angleško ter od nemških ladij prepeljane v Zeebrügge.

London, 24. marca. (Kor. urad.) Neki korespondent piše v »Daily Telegraphu«: Ker je bil potopljen parnik »Carnott« in zaplenjena dva holandska parnika, ki sta bila namenjena v London, so premije poskočile.

Ameriški protest proti angleškim nameram.

»Reuterjev urad« poroča iz Washingtona: V beli hiši se je uradno razglasilo, da je nota na Anglijo izdelana in da jo bodo v kratkem odpisali. Nota ugovarja proti nekaterim točkam zadnje angleške note.

Milanski »Corriere della sera« poroča iz New Yorka: Amerikanski protest proti angleškim nameram proti pomorski trgovini Nemčije se je v zadnji uri razširil tudi na naznanje angleško-francoske blokade Avstro-Ogrske.

NAPAD NA DARDANELE.

Odmor pred Dardanelami.

London, 24. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Teneda z dne 23. t. m.: Močan severni veter onemogočuje že tri dni operacije na morju. Domneva se, da bo vsled tega Turkom mogoče poškodovane utrdbe zopet popraviti. Pred otokom je zasidranih deset vojnih ladij.

Pred novim napadom.

Rim, 24. marca. Iz Aten poročajo: Zavezniško brodogradje se pripravlja na novo obstreljevanje dardanelskih utrd. Razvoj te nove akcije pričakujejo v Rimu z največjo napestostjo; prevladuje mnenje, da bodo Turki, ako imajo dovolj municije na razpolago, tudi ta napad odbili. Admiral Bettolo je izjavil: Če zavezniki niso odločeni, žrtvovati vsaj pet svojih enot, ne bodo forsirali ožine pri Canaku.

Iskalci min na delu.

»Pester Lloyd« poroča: Navzlic slabemu vremenu, nadaljujejo zavezniški iskalci min v Dardanelah svoje delo. Nekaj hidroplanov se je dvignilo, da izsledijo skrite turške baterije, toda Turki so jih pregnali.

Grški otoki v francosko-angleški posesti.

Pariški »Herald« javlja: Zavezniško brodogradje je okupiralo otoke Lemnos, Tenedos, Imbros in Samothrake. Usoda teh otokov se bo odločila še le pri sklepanju miru.

Zavezniške čete na Tenedu.

Curli, 24. marca. Iz Teneda javljajo, da so zavezniki izkrcali tam 30.000 mož, ki so prispeli na 40 transportnih parnikih.

Nasprotujoča si vesti.

Iz Soluna poročajo, da se na otoku Lemnu ne nahaja niti en francoski ali angleški vojak.

Iz Aten zopet javljajo, da je sklenil grški ministrski svet protestirati proti okupaciji grških otokov in odpisati grške čete, ki naj zasejejo otoke.

IZ NEUTRALNIH DRŽAV.

Vesti o spremembah v bolgarskem kabinetu.

Iz Berlina poročajo: Sofijska poročila hočejo vedeti, da pride na Bolgarskem skoro do rekonstrukcije kabineta, v katerega naj vstopijo zastopniki vseh večjih strank. Temu koncentracijskemu ministru naj bi načeloval voditelj demokratične stranke, Malinov.

Izjava bolgarskega poslanika v Rimu, Rizova.

Iz Rima poročajo: Tukajšnji bolgarski poslanik Rizov izjavlja: Vesti o demisijski kabineta Radoslavov so brez vsake podlage. Govori se le o tem, da bi se sedanje ministristvo z vstopom mlajših elementov v kabinet, nekoliko pomladilo, kajti — pravi Rizov — govoriče, da bo opustila Bolgarija svojo nevtralnost v prilog eni ali drugi skupini velesil, so zaenkrat le prazne kombinacije. Bolgarija bi se mogla eventualno odločiti za aktivno politiko, ako bi se ji prižala Makedonija.

Poštna konvencija med Bolgarsko in Grško.

Atene, 25. marca. Bolgarija in Grška sta sklenili posebno poštno konvencijo. Pogodba je že podpisana.

Pomirjenje na Portugalskem.

London, 24. marca. Listi javljajo, da je vlada s pomočjo armade popolnoma obvladala demokratično gibanje. Iz Bruslja poročajo, da je Anglija povzročiteljica zadnjega revolucionarnega gibanja. Revolucionarji so dobivali svoje instrukcije v angleškem poslanstvu. Ljudstvo da je radi tega silno ogorčeno na Anglijo.

Nizozemska kraljica za mir.

Frankobrod ob M., 25. marca. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Amsterdama: »Nieuwe van den Dag« priobčuje pismo holandskega zunanjega ministra dr. Laudona, v katerem se odgovarja na vlogo, naslovljeno na kraljico in podpisano od mnogo tisoč oseb. V tej vlogi se prosi kraljico za podporo, da bo kmalu sklenjen mir. Pismo se glasi: Vi in mnogo drugih je naslovilo na kraljico addresso, v kateri se ta prosi, da ponudi raznim vladam vojskojočih se držav svoje posredovanje, da pride do premirja v svrhu mirovne konference, ali pa v svrhu posvetovanja o odredbah, ki bi mogle služiti v to, da se hitro sklene mir. Na to addresso, ki mi jo je izročilo Njeno Veličanstvo, imam čast sporočiti vam, da je vlada popolnoma istih čustev, kakor so v tej odre-si izražena, in ima vročo željo, delovati v pripravnem času, v kolikor je v njeni moči, v interesu miru in složnega skupnega delovanja narodov.

Homatije v Albaniji.

Rim, 25. marca. Albanski vstaši so napadli v tork Drač. Oddali so proti mestu 10 streliv iz topov. Baterije v mestu so odgovorile. Napad se je v sredo zjutraj ponovil. Tri kroglice so zadele palačo Esad paše. Mir je zopet vspostavljen.

Vojni material za zaveznike.

Washington, 24. marca. (Kor. u.) Trgovski departement objavlja, da je tekom prvih sedmih vojnih mesecev izvozil za armade zaveznikov vojnega materiala in provijanta za armado v vrednosti 296.631.400 dolarjev. Izvoz žita je znašal 301.315.000 proti 111.583.000 dolarjev v minulem letu. Izvozilo se je na eksplozivnih tvari-nah za 9.238.000, na municiji za 5.863.000, na sedlih in konjskih opre-mah za 6.126.000, mesa za 11.100.000, sladkorja za 18.333.000, volnenega sukna za 13.000.000, bombaževine za 7.000.000 in avtomobilov in motornih vozil za 11.000.000 dolarjev.

Moskva, 24. marca. (Kor. urad.) »Ruskoje Slovo« poroča iz Mukdena: Kakor je izračunal neki tukajšnji japonski oficijozni zastopnik, so evropejske države naročile od začetka vojne pa do sedaj na Japonskem vojnega materiala za 460 milijonov jenov, to je 1131 milijonov kron.

Izvoz žita iz Amerike.

Iz Washingtona poroča Reuter-jev urad: Poljedelski departement je mnenja, da ne gre, še nadalje izvažati toliko žita in moke v Evropo, če naj ne pride v nevarnost Amerika z njenimi žalogami. Dne 1. marca je bilo čez lastno potrebo še v zalogi okrog 19 milijonov bushlov. Pri sedanjem izvozu pa bi jih moralo biti najmanj 140 milijonov bushlov, če bi se nadaljeval izvoz tako, kakor se to dela sedaj in če bi hoteli izhajati do nove žetve v juliju.

KITAJSKA IN JAPONSKA.

Konflikt na vrhuncu.

Pogajanja med kitajsko in japonsko vlado se še nadaljujejo. Toda Japonska se vedno očitneje pripravlja na konflikt. Japonske čete so se izkrcale na nekaterih točkah mandžurske obale, japonske garnizije v Tsinanju in Mukdenu so ojačene in 3000 Japoncev je baje pripravljenih, da se izkrca v Taku in »ojači« poslaniško stražo v Pekingu. Izkrancje tega detašmaja bi smatrala Kitajska za časovno belli. Kitajska vlada je koncentrirala pred Pekingom 73.000 mož svojih elitnih čet s 180 topovi.

Japonski in kitajski krogi še vedno upajo, da se bo dal spor mirnim putem poravnati.

Japonski listi priobčujejo oficijozno informacijo, ki pravi, da ostane Amerika v japonsko-kitajskem konfliktu nevtralna in da se torej ni bati nikakih večjih konfliktov.

V posameznih kitajskih provincah so izbruhnili nemiri.

London, 25. marca. (Kor. urad.) »Morningpost« poroča iz Tientsina: V Santungu vlada veliko razburjenje vsled izkrcanja japonskih čet. Oddelek 1000 mož je bil izkrcan v Tsinanju, kjer je položaj zelo vznemirljiv. Kitajska vlada je osumljena vsled nastopa Japonske in izjavlja, da je Japonska kriva, če pride zaradi vojaške invazije Japonske do konflikta. Zadržila japonske vlade, da hoče vz-

držati mir, ne pomenja spričo dogodkov nič. Treba je le majhnega poyoda, da postane položaj resen.

Obsedno stanje v Tokiu.

Kopenhagen, 25. marca. V Tokiu in v Osaki je bilo proglašeno obsedno stanje. Mikado je sprejel ameriškega veleposlanika, ki mu je izročil lastnoročno pismo Wilsonovo.

Ugodnejši potek pogajani.

London, 25. marca. Poročila iz Pekinga pravijo: da poteka japonsko-kitajska pogajanja ugodnejše.

Dnevne vesti.

— Na severnem bojišču je padel, kakor smo že poročali, rezervni nadporočnik pri 97. polku dr. Makso Abram. Pokojnik je bil notarski kandidat. Bil je iz znane Abramove rodbine v Tupelch pri Kobdiju na Krasu.

— K seznamku izgub št. 145. z dne 20. t. m. so izkazani: Žiga Gandini, nadporočnik, doma iz Novega mesta, ranjen, Leon Knafelc, rez. praporščak, doma iz Smihela pri Novem mestu, ranjen, Josip Senk, rez. poročnik, doma iz Jezerskega na Koroskem, vjet in dr. Tomo Tollazzi, rez. poročnik, doma iz Spod. Logatca, vjet. Vsi navedeni so članski bosansko-hercegovskega polka št. 2. V seznamku št. 146. z dne 22. marca so izkazani kot ranjeni: rez. kadet Alojzij Erjavec, poročnik Beno Iglar iz Loke pri Zidanem mostu, rez. kadet Fran Lučovnik, rez. praporščak Ivan Milač iz Senčurja pri Kranju, rez. poročnik Emil Skrbinec, rez. kadet Samo Ulčakar iz Trsta, vsi pri domobranskem polku št. 4., rez. praporščak 17. pehotnega polka Fran Mayerhofer in rez. kadet 87. pehotnega polka Fran Mirnik, kot mrtev, pa rezervni kadet 61. pehotnega polka Bogomir Strel, rojen 1. 1890., doma iz Gorice, padel 14.—23./11. 1914.

— Naši vojak v boju. Zdravnik g. dr. J. Demšar nam piše: Pri ruskem nočnem napadu od 19. na 20. t. m. so padli sledeči fantje oziroma moške 7. lovskega bataljona: četovodja Ježek Ivan iz Sent Vida nad Ljubljano (strel v prsa), lovec Lenček Jakob iz Prevoj pri Kamniku (strel v glavo), poddesetnik Ježerski Josip iz Stare oslice nad Skofjo loko (strel v trebuh), poddesetnik Zupančič Anton (3. komp. asentin 1912. Kje je doma, ni znano, umrl je za izkrvavljenjem), lovec Kmetič Martin, Zgornje Gorje pri Radovljici (strel v trebuh). Napad je batalion sijajno odbil in napravil kakih 570 vjetnikov, razen tega je obležalo pred okopi mnogo mrtvih Rusov.

— Iz obleganega Przemysla so se z dnem 20. januarja t. l. oglasili nekateri slovenski vojaki z dopisnic, ki naznanja, da »svo vsi tu navedeni živi in zdravi, ter nam gre razmeroma dobro«: Fr. Josip, c. kr. nadolici iz Kopra, Anton Košir iz Kandride št. 367, Martin Jurašič, Male Mune št. 40, Ujčič Anton, Grubišič 341, Martin Matko, Prelože št. 3, Josip Geržič, kovač, Pazin, Bartol Cvečić, Sušnjevica 58, Ant. Kamenar, Pulj, Vila Plavia 8, Josip Babič, Rodile št. 80, Anton Škerjanc, Rožice št. 6, Andrej Resimovič, Herpelje št. 33, Ivan Ban, Brezovica št. 50, Anton Guštin, Repentabor št. 21., Franc Jekomin, Stanjel št. 9., Ivan Vidič, Kol št. 21. (pri Vipavi), Anton Spacol, Kostanjevica št. 22, Kristjan Maurič, Snik št. 13. (Brala). Vsi skupaj pozdravljamo najsrčnejše naše predrage rodbine, sorodnike, prijatelje, znanec in rojake.

— Slovenec oslepel v vojni. Zagrebški »Obzor« javlja: V zagrebški bolnici se je nad tri mesece zdravil enoletni prostovoljec Slovenec Rudolf Maruza iz Trsta. V bitki pri Vallyu dne 25. novembra mu je granata poškodovala obe očesi. Maruza je popolnoma oslepel. Nedavno tega so nesrečnika prepeljali njegovi starši v Trst.

— Pogreša se Andrej Grilc, infanterist 27. pešpolka, 1. maršbataljona, 2. kompanija, vojna pošta št. 201. Odšel je začetkom vojne na severno bojišče in se že od 1. septembra ni več oglašil. Kdor o njem kaj ve, naj blagovoli to sporočiti njegovemu očetu Matevžu Grilcu ali njegovi ženi Francici Grilc, Kranjska gora št. 7., Gorenjsko. Stroški se drage volje povrnejo.

— Iz ruskega vjetništva se je oglašil Vladimir Simončič. Bil je ranjen in vjet ter se je nahajal sredi decembra v Tomsu. Ranjen je bil skupaj z Z. Letnarjem 26. avgusta, pozneje pa sta bila ločena. Simončič piše, da je že zdrav in da mu ne manjka drugega, kakor denarja in tobaka.

— Iz ruskega vjetništva. Magistratni stavbni risar Fran Kurbos, o katerem smo že poročali, da so ga Rusi vjeti, se nahaja sedaj v Čistopolu v kazanski guberniji. Zadnje njegovo pismo je datirano z dne 20. februarja. Piše, da se mu razmeroma dobro godi.

— Iz Francoskega vzhodno Prusijo. Vrtinar v Celju Fran Ocvirk, je služil kot vojak pri avstrijskih motornih baterijah v Belgiji in na Francoskem. Iz Roulersa na Francoskem se je njegova motor. bater., kakor je pisal domov, odpeljala čez Belgijo v Berlin in potem v Vzhodno Prusijo. Ocvirk piše, da je prebivalstvo v Roulersu pri odhodu baterije vojaštvo prav prijazno pozdravilo. Dočim je v Roulersu že pomlad in kmetje že obdelujejo polja in vrtove, je pa v vzhodni Prusiji še velik mráz.

— Darila »Rdečemu križu«. Konceptni uradniki finančne prokurature za marec 15 K 56 v; Pike-partija v kavarni »Kazino« za mesec februar 13 K 02 v; osebe poštne urada »Ljubljana 2« (Južni kolodvor) zbirko 19 K 30 v; Blanka Nemeč 10 kron; bančni ravnatelj Klimpe 80 K; davkarja v Mirni 26 K 40 v; policijska stražnica št. 4 na Poljanski cesti 1 K; Ana Müller v Černomlju 20 K; upravništvo »Slov. Naroda« 60 K (in sicer posamezno že izkazane zbirke po 6 K, 15 K, 33 K in 6 K); Boleslav Wutscher in soproga, mesto venca na krsto umrlega g. Kastnerja 20 K.

— Koncert združenih godb pešpolkov št. 17. in 97. Na praznik sta v drugi koncertirali v deželnem gledališču združeni godbi pešpolkov št. 17. in 97. pod vodstvom obeh kapelnikov. Z ozirom na dobrodelni namen koncerta in na v resnici izborna izvajanja godb, bi bil smel biti obisk številnejši.

— Preskrba soli. Tržaški urad za sol preskrbuje celo Kranjsko in Primorsko s soljo. Navadno je dobival ta urad sol iz solin pri Piranu, a l. 1913. se je tam dobilo vsled slabega vremena malo soli. V takih slučajih se je prej dobivala sol iz inozemstva, zlasti iz Tunisa, a odkar je vojna, je ustavljen ves pomorski promet in ni več mogoče dobivati sol od drugod. Kranjska in Primorska porabita na leto kakih 100.000 metrskih stotov soli. V januarju t. l. je začelo zmanjkovati soli. Solna uprava je pa še prej s podjetjem »Adria« v furlanskem Trzinu sklenila pogodbo, da ji preskrbi to podjetje morske soli. V furlanskem Trzinu pridobljena sol se je posebe zmlela in je zdaj preskrba soli zagotovljena.

— Pošiljanje semen po železnici. Da se pravočasno spomladi obdeli zemlja, je železniško ministrstvo odredilo, da se na avstrijskih državnih železnicah pošiljajo semena, ki se odajajo v celih in pol vagonih, kakor tudi v množinah do najmanj 3000 kilogramov, s tovarnobrzovoznimi vlakci. Na onih progah, na katerih vozijo le vojaški vlaki, se bodo te pošiljave odposlale s prvim vojaškim vlakom, kateremu se morejo z ozirom na prometne razmere priključiti. Glede odpošiljevanja so semena v isti vrsti, kakor živila in hrupno blago in imajo prednost pred vsemi drugimi civilnimi tovari.

— Vojski — rekonvalescenti v Kranju. Te dni so pripeljali prve vojake — rekonvalescente in vojaške invalide v Kranj. Bilo jih je kakih 300 in nastanjeni so v gimnazijskem poslopju. Pripeljejo jih pa še, tako, da bo v Kranju kakih tisoč vojakov.

— Nakaznice za kruh in moko bodo izdane na Nižje avstrijskem dne 11. aprila. Nakaznice so razdeljene v 24 kuponov, katerih vsak se bo glasil na 50 gramov moke ali 70 gramov kruha. Na Dunaju bo ustanovljenih 400 komisij, ki bodo izvrševale in nadzirale razdelitev krušnih nakaznic.

— Uničevanje uši. K predčerašnjemu članku, v katerem se razpravlja o kužnih boleznih v vojni in o uničevanju uši kot nosilce pegaste vročice moramo pripomniti, da živorebni amalgam, ki ga pisatelj hvali kot izum nadživinozdravilnika I. N. Sadnikarja v Kamniku, ni nič novega, ampak že zelo staro in znano sredstvo. Živo srebro in njega svojine sicer res uničevalno upliva na te živalice, ker so zelo strupene. Izhlapevanje živga srebra pa je obenem tudi hud strup za človeško telo in znano in dognano je, da provzroča gnilobo dlesna inčasoma tudi vnetje ledvice. Radi tega se zdravniki trudijo dobiti sredstvo, ki pač uničuje uši, pa človeškemu telesu ne škoduje in tako so v zadnjem času priporočali eterična olja. Svarili bi torej v interesu naših vojakov pred nosenjem tega amalgama, ki pač uničuje uši, a obenem tudi človeško zdravje.

— Kuri ozum. Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Sklicuje se na § 19 tiskovnega zakona Vas prosimo, da popravite v svoji izdaji z dne 22. marca t. l. pod naslovom »Kurjozum« objavljeno notico sledeče: Res je, da pustimo oddajati svojemu delavstvu najvišja živila po, pred vojno obstoječih cenah, in sicer, da obvarjemo svoje delavce pred posledicami velikega podražanja živil in jim tako olajšamo življenje. Nasprotno ni

res, da smo to naredbo vpeljali zato, da nadomestimo na ta način od delavcev zahtevano povišanje plače, ker se taka zahteva sploh ni stavila. Ni res, da znaša v našo izgubo, vsled gorenje odredbe povzročen deficit naših konzumnih zalog mesečno 30.000 K, ker je isti v resnici mnogo večji. Ni res, da smo zvišali svoje cene premo-gu za 40 K pri vagonu. Res je temveč, da znaša to zvišanje za našo celokupno oddajo povprečno komaj 10 K pri vagonu. To zvišanje ni bilo potrebno vsled deficita konzumnih zalog, temveč vsled naših znatno naraslih produkcijskih stroškov, kar je zopet povzročilo notorično istotako znatno podražanje vseh obratnih potrebščin in slednjič vsled družih z vojnimi stanjem zvezanih faktorjev. Z odličnim spoštovanjem »Trifailer Kohlenwerks-Gesellschaft«. — (Opomba uredništva: Opozorjamo na pojasnilo, ki smo ga o tej stvari priobčili v sredo,

— V stalni pokoj je stopil profesor višje realke v Gorici Ferdinand Seidl, znani slovenski pisatelj in znanstvenik.

— Iz sodne službe. K okrožnemu sodišču v Mariboru je pridelen A. Eghart, do sedaj pravni praktikan v Boznu na Tirolskem. Imenovan je rodom z Gornjega Štajerskega ali zna slovenski.

— Pazar! Vsi oni obrati, ki so sprejeli »Poizvedovalne pole o stanju brezposelnosti« v Ljubljani, se opozarjajo, da jih vrnejo do 3. aprila in sicer s podatki za mesec sušec nazaj. Oddati jih je v »Mestni posredovalnici za delo in službe«.

— Malo gledališče. Težka naloga je pri Malemu gledališču zbirati repertoar, ozirati se je treba deloma na igralce, povsem pa na komade, da ni več oseb v igri v kolikor jih premore Malo gledališče. Repertoar za nedeljo; z gostom gđ. Mice Hadžičeve mlade umetnice, je toli raznovrsten, da pride vsakdo na svoj račun. Tri novitete na en večer »Favoritka«, »Vojno moro« in »Rdeča maska«; garantirajo za uspehe. — Pretečni mesec se je prebil deloma dobro, deloma slabo; slabo — ker dohodki proti ogromnim stroškom niso bili v skladu, a vendar se je na gažah izplačalo nad 500 K, primanjkljaj 290 K 60 v, pa bo po velikodušnosti mestne občine gospod župan pokril. — Za nedeljsko predstavo se delajo obširne priprave tudi scenično: pro-spekt k igri »Favoritka« je blagohotno naslikal g. J. Pogačnik. Oprema odra in kostumov originalna, v kolikor je zmogožno Malo gledališče.

— Poravnalno postopanje betonsko-stavbnega podjetja Zajec & Horn v Ljubli ani. Na predlog lastnika te firme se je začelo poravnalno postopanje in se je 18. t. m. pri dežel-nem sodišču v Ljubljani vršila poravnalna obravnava. Upravitelj stavbeni König je pri tej obravnavi podal natančno poročilo o postanku in kupcijskem položaju te firme. Podjetje sta ustanovila leta 1909. kmetovalec in izdelovalec cementnih stvari A. Zajec in G. Horn s tem, da sta prevzela že obstoječo tovarno umetnega kamna firme Unterhuber (lastnik Benque) za 112.955 K. Ob enem sta od nekega Langgutha v Berlinu kupila pravico izkoriščati njegov patent za umetni kamen »Caralith« v Avstriji in sicer za 60.000 K. Vsak družabnik bi moral v smislu sklenjenega dogovora vložiti 24.000 K. A. Zajec je udelež v gotovini 14.000 K, za ostanek 10.000 K — pa je dal blaga in orodja. G. Horn je trdil, da je Langguth plačal 24.000 K na račun »Caralith« patenta, a pozneje se je izkazalo, da je toliko znašala provizija za prodajo patenta in da torej v resnici ni ničesar plačal. Kmalu po ustanovitvi firme je ta ustvarila stavbno podjetje in za voditelja nastavila inženerja Emila Reicha. Ker je veljala tovarna za umetni kamen za postransko podjetje, je Horn izstopil iz firme in je postal kmetovalec Zajec njen edini lastnik. Firma je s tem, da je nastavljal manjše cene kakor drugi podjetniki, dobila več stavb, ki jih je izvršila iz izgubami. Tako je izgubila: pri stavbi mostu v Črnomlju 8000 K, pri stavbi vojašnice v Vipavi 20.000 K, pri stavbi mostu v Zagorju 3000 K, pri stavbi mostu v Zagradu 20.000 K, pri gradbi ceste na otoku Rabu 36.000 K, skupaj torej 87.000 K. Pri fabrikaciji »Caralitha« je imela 30.000 K izgube, pri izdelovanju gosel, ki se je po nepotrebnem začelo po patentu muzika Bajde, 50.000 K. Vse izgube firme znašajo torej 167.000 K, katara vsota se bo pa še pomnožila za kakih 80.000 K, če se ne dokonča v Pazinu začeta stavba. Po poročilu poravnalnega upravnika ne izkazuje tovarna za izdelovanje umetnega kamna sploh nobenega dobička. Deloma narejeni dobiček je šel za plače in za režijo. Kot izgled slabe kalkulacije pri tej tovarni je upravnik navedel, da je firma na podlagi lastne ponudbe izdelala neko vrtno ograjo za 1200 K, material in delavci pa so njo samo veljali 2385 K. Pri natančnem pregledovanju knjig je upravnik dognal, da so aktivna

manjša, kakor je trdila firma, ko je stavila predlog za poravnavo. Pred vsem je inventar s 115.000 K previsoko cenjen, ker si je več liferantov strojev pridržalo lastniško pravico, dokler ne bodo stroji plačani. Tudi so pri nekaterih še nekončanih stavbah zaslužki previsoko računani. Od aktiv, ki znašajo po navedbi firme 555.000 K je torej treba znatno črtati. Med pasivi so terjatve parketnega izdelovalca Janka Šiške v skupnem znesku 249.511 K in kanonika Jos. Šiške v znesku 85.000 K. Te svote je „Ljudska posojilnica“ posodila firmi Zajec & Horn in sta jamčila za to brata Šiška. — Všteviši hipotekarno zavarovano terjatve v znesku 100.000 K je znašalo po bilanci terjatve „Ljudske posojilnice“ pri firmi Zajec & Horn koncem julija 1914. skupaj 654.854 K. Temu je še prišteti obresti, založene kavcije in z garancijskimi pismi prevzeta jamstva, tako da se odbivši po žirantih prevzete terjatve izkaže saldo 418.262 K. Poravnalni upravniki je grajal skrajno malomarno in brezsmiselno knjigovodstvo firme ter je imenoval blagajniško poslovanje silno površno. Dasi se je iskalo po celi tovarni, ni bilo dobiti vse polno dokazov o izdatkih in prejemkih. V letih od 1912. do 1914. niso bili vpisani prejemki v skupnem znesku 25.000 K in izdatki v skupnem znesku 9000 K. Vpisi v blagajniške knjige tudi niso vpisani po časovni vrsti. Obratniki s polirji in stavbnimi voditelji so se pomanjkljivo kontrolirali. Bilance so bile falsificirane. Tako izkazuje bilanco 1. 1913. čistega dobička 70.737 K, med tem ko je bilo po računu poravnalnega upravnika vsaj 171.000 K izgube. Tudi velike režije so slabo uplivalo na podjetje. Pri obravnavi o poravnalnem predlogu te firme je znani dunajski advokat dr. Hollitscher povdarjal, da ima poravnalno postopanje namen, pomagati zdravim podjetjem pri mimogredočih izgubah. V slučaju Zajec & Horn pa gre za podjetje čigar lastniki so, kakor prica poročilo poravnalnega upravnika, dokazali svojo popolno nezmožnost. Ker so bile predložene ponarejene bilance, spada stvar brezpogojno pred kazensko sodišče. Iz tega vzroka tudi ne more priti do poravnave, ker bi je sodišče ne moglo potrditi. Pri obravnavi se je tudi izkazalo, da je firma Zajec & Horn namestništvu v Zadru kot kavcijo zastavila stroje neke dunajske firme, ki si je pridržala lastniško pravico. Upnikoma Janku Šiški in kanoniku Josipu Šiški se v smislu poravnalne reda ni dovolilo glasovati o poravnavi, ker sta v sorodstvu z lastnikom firme Zajcem. „Ljudski posojilnici“ se je priznala glasovalna pravica za terjatve 170.000 K. Predlog firme, naj se sklone 25 odstotna poravnava, je bil odklonjen, na kar je lastnik firme ponudil 30 odstotno poravnavo, za plačilo bi jamčila „Ljudska posojilnica“. O tem predlogu se bo sklepalo pri obravnavi dne 8. aprila.

— **Umrl je** v Opatiji v starosti 67 let vpokojeni dvorni svetnik gosp. Gvidon Schinditz, ki je po svojem dolgoletnem službovanju pri dež. sodišču v Ljubljani obče poznan.

— **Umrl je** nenadoma v Zidanem mostu kurjač južne železnice g. Ivan Štrus. Pogreb je bil danes v Ljubljani z glavnega kolodvora.

Gledališko društvo na Jesenicah ima svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 27. marca t. l. ob 9. uri zvečer v hotelu „Triglav“ na Jesenicah z običajnim dnevnim redom. Če bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu članov. Dasi društvo letos vsled vojske ne deluje, je vendar treba ohraniti to važno kulturno institucijo, da bi moglo društvo, ko se povrne zopet normalni časi nastopiti isto pot, ki jo je hodilo prej. Torej vsi člani in prijatelji društva presrečno vabljani!

Francoska granata. V izlozbi tvrdke Pintar & Lenard v Raštelju v Gorici se nahaja del francoske granate v premeru 19 cm, ki je bila izstreljena dne 19. oktobra 1914 na utrdbi Lustico pri Ercegovem.

Sprememba krajevnih imen. Hrvatska vlada je odredila, da se imena občin »Srbska Kapela« in »Srb-

ska Selište« spremenijo v »Donja Kapela« in »Moslavačka Selište«.

Demon igra je naslov Hans Kottowe senzacijske drame v 4 dejanjih, ki se predvaja v petek na specialnem večeru v kinematografu Ideal. Slike so deloma posnete v Montecarlju. Glavni predstavitelji so člani Jarnovih gledališč. V soboto »Gorska noč«, igrokaz v 3 dejanjih iz časa tirolskega kmečkega vstanka leta 1809., v glavni vlogi dražestna umetnica »Henny Porten«.

Semeni. V sredo so prignali na semenj 52 glav živine, in sicer: 44 volov in 8 krav. Vso živino so pokupili domači mesarji.

Voziček ukraden je bil na Vodniškem trgu Frančiški Petercovi, posestnici na Studencu št. 5 Voziček je šele nov in je vreden 40 kron. Tatvine je sumljiva neka kmetijska ženska.

Razne stvari.

* **Umrl je** na Dunaju tamkajšnji dolgoletni korespondent »Prager Tagblatt«, urednik Josip Münz, v 74. letu starosti. Urednik Münz je bil starosta dunajskih parlamentarnih časnika.

* **Angleški red** za srbskega prestolonaslednika. Iz Londona poročajo: Angleški general Paget je izročil v Nišu srbskemu prestolonasledniku Aleksandru od angleškega kralja mu podeljeni veliki križ Bathovega reda.

* **Zaključek šol v Srbiji.** »Reichspost« poroča, da je srbsko naučno ministrstvo ustavilo pouk na vseh šolah. Vse učne osebe bodo morale streči v bolnišnicah. Naučno ministrstvo je bilo prisiljeno k tej odredbi, ker se infekcijske bolezni grozno širijo.

* **Napisi v Berlinu.** Kakor v mnogih drugih velikih mestih, kamor prihaja mnogo tujcev, tako so imeli tudi v Berlinu pri raznih trgovinah napise v tujih jezikih, ki naj bi privabili tuje kupce. Zdaj je policijska oblast prepovedala vse take angleške, francoske in ruske napise.

* **Ženski listonoše v Zagrebu.** Radi nedostatka osebja, je poklicala zagrebška pošta upravnice precejšnje število žen — po večini soproge mobiliziranih potnih slug — kot listonoše v službovanje. Kakor znano, ima Zagreb tudi ženske tramvajske konduktierke.

* **Sin poslanika Izvoljskega — tolmač v Dardanelah.** Iz Frankfurta brzojavljajo z dne 23. marca: Kakor javlja »Frankfurter Zeitung«, so pridelili sina ruskega veleposlanika v Parizu Izvoljskega, ki je dosedaj služil kot prostovoljec v francoski armadi, kot tolmača za nemški jezik dardanelski ekspediciji.

* **Sarajevski atentatorji v Budimpešti.** V sredo zvečer so pripeljali v Budimpešto 9 sokrivcev Gabriela Prinčipa. So to Mitar Kerović, Jakov Milović, Njego Kerović, Vaso Čubrić, Cvetko Popović, Lazo Dukić, Ivo Kranjević in Cvijan Stjepanović, ki so bili obsojeni na večletno ječo. Kaznjence so prepeljali še ponoči na Dunaj, odkoder jih spravijo v kaznilnico.

* **Nemški socijalno - demokratični poslanec Liebknecht** je v ravnokar poteklem zasedanju nemškega državnega zbora poleg poslanca Ledeburja zavzel svoje posebno stališče in prišel v veliko nasprotje nele z vlado in z meščanskimi strankami, ampak tudi s svojimi lastnimi pristasi. Zdaj, ko je zasedanje državnega zbora končano, je 45 let stari Liebknecht kot črnovojnik poklican pod orožje.

* **Goljufije vojaških liferantov.** Skoro vsak dan čujemo zdaj, da so tu ali tam zaprli kakšnega vojaškega liferanta. V sredo smo poročali, kako se je zgodilo s takimi goljufi v Budimpešti. Pa takih ljudi je tudi v naši državni polovici. Tako so zdaj zaprli na Moravskem in na Češkem deset tovarnarjev, ki so izdelovali čevlje. Med aretovanci je tudi dunajski komisijonar za usnje Rosenblatt. Ta je v družbi z nekim Kollerjem naročil pri tovarnarjih 20.000 parov čavljav. Kakor se je izkazalo, je bil pod jako tankimi podplati — papir!

Brzojavna poročila.

Uspeh drugega nemškega posojila in cesarjeva zahvala.

Berolin, 25. marca. »Reichsanzeiger« priobčuje sledečo, na državnega kancelarja naslovljeno najvišjo objavo. Vsa pričakovanja presega jo, v finančni zgodovini vseh časov brezprimeren uspeh podpisovanja drugega vojnega posojila, mi dokazuje k vsem žrtvam in dajtvam pripravljenost zaupanje v zmago nemškega ljudstva. Moja cesarska zahvala gre vsem onim, ki so pripomogli k temu velikemu uspehu. Kakor so me slavni čini moje armade in moje mornarice navdali z veseljem in ponosom, istotako me ta zmaga doma ostalih navdaja z istimi čustvi in sem ponosen, da sem v tem času prvi služabnik takega naroda. Prosim vas, da to odredbo javno razglasite.

Veliki glavni stan, dne 24. marca 1915.

Wiljem I. R.

Mestni proračun v Berolinu.

Berolin, 25. marca. (Kor. urad.) Mestni občinski svet je soglasno sprejel proračun za l. 1915. Prvič so to pot glasovali za proračun tudi socijalni demokratje.

Lakota v Berolinu?

Petrograd, 23. marca. (Kor. ur.) »Ruskoje Slovo« poroča: Poročila o baje nastali lakoti v Berolinu so pretirana. Pomanjkanja mesa, rib in drugih živil ni. Le konzum kruha, ki je enoten, je omejen. Gledališča in druga zabavišča so prenapolnjena, česar v Rusiji ne morejo razumeti.

Prošnje za podpore v Franciji.

Pariz, 25. marca. (Kor. urad.) Kakor javlja »Temps« je minister notranjih del izjavil v proračunskem odseku poslanske zbornice, da je 2 milijona 800.000 rodbin mobiliziranih vojakov prosilo za državno podporo. 2 milijona 430.000 prošenj je bilo ugodno rešenih.

Afera Desclaud.

Pariz, 25. marca. (Kor. urad.) Vojno sodišče je obsodilo glavnega blagajnika Desclauda radi poverenja vojaških dobav na 7 let ječe in na degradacijo. Desclauda obenem izbrisajo iz liste častne legije. Nadalje je sodišče obsodilo gospo Desclaud na 2 leti ječe in vojaka Vergesa na 1 leto ječe. Vsi ostali obtoženci so bili oproščeni.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Sovražni

so elementi človeku in zlasti dež in veter prinašata marsikatero zlo, pomanjkanje sapa, tesnoba v prsih, hripavost, praskanje v grlu, bodeenje v plečih in druge bolečine. Zato je dobro, ako smo pravočasno naročili Fellerjev bolečine tolažeči, kašelj blažeči, slez razkrajajoči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elsa - fluid«, 12 steklenic za 6 kron franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 238 (Hrvatsko). Obenem naj bi se tudi naročile Fellerjeve telesno odvajanje urejajoče »Elsa - kroglice« 6 škatlic za 4 kronc 40 vin. franko.

4. najboljše

3a
negovanje
30b.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK FRIDRICH DR. FR. DERGANČ

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 730 mm

marca	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	2. pop. 9. zv.	739.5 739.5	14.5 8.1	brezvetr.	brezoblač. del. oblak.
25.	7. zj.	737.7	1.0	sl. vzh.	jasno
26.	2. pop. 9. zv. 7. zj.	737.0 732.7 727.9	10.8 6.3 6.0	p.m. izah. sl. jvzh. brezvetr.	oblačno dež. oblakno

Srednja temperatura srede 7.3°, norm. 5.2°, četrtka 6.0°, norm. 5.4°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 1.4 mm.

Sprejme se

mlad trgovski pomočnik

v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na naslov,

Anton Suša, Senožče.

Krepak deček

ki je dovršil 3 gimnazije event. realke

se sprejme

v drogeriji Anton Kanc, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

783

Smrekovih sadik

štiri in petletnih, mešanih, presajenih, bo oddajala letos nekaj tisoč kmetijska podružnica v Gorenjah pri Postojni. Cena za tisoč 10 kron v drevesnici. Zavijanje in vožnja se računi 1 krono za tisoč na postajo ali pošto v Postojno. 770

Naročila sprejema načelnik Ivan Jurca št. Gorenje št. 5., pri Postojni.

Odpošilja se s povzetjem.

Naznanilo.

Iz konkurznega sklada **Jožefa Czelecz**, bivšega trgovca v Slovenjgradcu, prodala se bode iz proste roke cela :: še obstoječa blagovna zaloga. ::

Natančnejša pojasnila o prodaji daje podpisani upravitelj konkurznega sklada, kateremu se morajo doposlati tudi tozadevne ponudbe. 754

Dr. Vekoslav Bratkovič,

upravitelj konkurznega sklada.

Naznanilo.

Obveščamo svoje p. n. naročnike, da smo zaradi neprestanega dvigovanja cen za vse surovine, zavojnino in dvigovanja delavskih plač ter izdelovalnih stroškov primorani s 1. aprilom zvišati ceno razkuževalnega sredstva

Lysoforma.

Steklenica s 100 grami stane namesto 80 vin. 90 vinarjev. V istem razmerju se bodo drugi zavoji tudi višje zaračunavali.

Zvornica Lysoforma Dr. Keleti & Murányi, kemična tvornica, Ujpest.

Za vojaštvo, šport i. t. d.
trpežno obutev
priporoča specialna trgovina čevljev
Anglo - Novak - Ljubljana.

3753